

Verslag van overleg- en inspraakreacties op voorontwerpbestemmingsplan 'Recreatiepark Wulpdal' te Tholen

Overlegreacties

Conform artikel 3.1.1. van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) dienen burgemeester en wethouders bij de voorbereiding van een bestemmingsplan overleg te plegen met de besturen van betrokken gemeenten en waterschappen en met rijks- en provinciale diensten die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn.

In dat kader is het voorontwerpbestemmingsplan voor advies toegezonden aan de volgende instanties:

- Provincie Zeeland
- Waterschap Scheldestromen
- Veiligheidsregio Zeeland

Van de provincie en het waterschap is een reactie ontvangen.

Overlegreactie Provincie bij brief d.d. 4 september 2015

1. Een actueel economisch onderzoek waaruit aantoonbaar de behoefte blijkt voor deze verblijfsrecreatieve ontwikkeling is noodzakelijk.
Te meer daar deze ontwikkeling op korte afstand van het vakantiepark De Pluimpot ligt. Een plan dat sinds begin 2014 onherroepelijk is en naast herstructurering ook ziet op uitbreiding. Dat plan gaat uit van een capaciteit van uiteindelijk 440 woningen. Voorkomen moet worden dat deze ontwikkeling (herstructurering en uitbreiding) wordt belemmerd door de thans door u voorgestane ontwikkeling. Er dient voor te worden gewaakt dat uiteindelijk twee niet afgeronde parken ontstaan.
2. De opzet van het voorontwerp gaat uit van een "standaard" huisjesterrein. In feite betreft het meer-van-hetzelfde en vrijwel identiek aan het vakantiepark De Pluimpot. Het (ruimtelijk) ontwerp voor Wulpdal is niet innovatief en zal zeker geen nieuwe doelgroep aantrekken.
3. De thans voorgestelde landschappelijke inpassing is niet passend bij de landschappelijke kwaliteiten van het gebied.
4. Vanwege bovenstaande opmerkingen is het niet zinvol om nog afzonderlijke sectorale opmerkingen te maken over verevening, de Natuurbeschermingswet, actualiteit berekeningen stikstof, landschappelijke inpassing en de juridische borging daarvan.

beantwoording:

1. Op verzoek van de provincie Zeeland is nader onderzoek gedaan naar de behoefte en het DNA van Tholen. In nauwe samenwerking met de Gemeente Tholen heeft dit geresulteerd in een aanvullend rapport. Dit rapport is inmiddels door de gemeente Tholen met de provincie kort gesloten met als resultaat een positieve grondhouding van de provincie.
2. De toepassing van verschillende duurzaamheidsaspecten, de luxe van de recreatiewoningen, de grote hoeveelheid water en groen op het park, de wijze van verkaveling en de vormgeving van de oostrand met groen en enige openheid zorgen voor een andere invulling dan op andere parken.
De doelgroepen waar het park zich op richt zijn rust- en natuurzoekers, die houden van wandelen en fietsen. Gewoon en vertrouwd zijn de kernwoorden voor deze doelgroep. Ook de doelgroep die houdt van kleinschalig toerisme met bijzondere (luxe/exclusieve) vormen van accommodatie en veel mogelijkheden van wandelen, fietsen en watersport past bij dit park. De leeftijdscategorie van deze doelgroepen is 55+ en gezinnen met jonge kinderen. Voorts bestaat het voornemen een gedeelte van de accommodaties te richten op gasten die een bepaalde zorgbehoefte hebben en hen een zo plezierig mogelijk verblijf aan te bieden. Door een nauwe samenwerking met (para)medische instellingen en doelgroepgerichte organisaties wordt een scala aan mogelijkheden geboden.
3. Deze opmerking komt waarschijnlijk voort uit het ontbreken van het bij dergelijke parken vrij traditionele bomenscherm om het park. In de beschrijving van de landschappelijke inpassing is juist aangegeven dat is gekozen voor de voor dit gebied zo karakteristieke beplanting en openheid. Naar aanleiding van deze opmerking is de landschappelijke

- inpassing zodanig aangepast, dat er meer beplanting wordt aangebracht en alleen ter plaatse van de watergangen openheid aan de oostgrens van het park zal zijn.
4. Na het uitbrengen van het onder 1 genoemde aanvullende rapport en het overleg daarover en de positieve houding van de provincie, is alsnog ook over deze onderdelen gesproken.
- Voor de verevening is een overeenkomst opgesteld en de provincie heeft daarmee ingestemd.
 - Over de Natuurbeschermingswet en de stikstofberekening is door de opstellers van het rapport afzonderlijk met de provincie als bevoegd gezag gecommuniceerd.
 - Over de aanpassing van de landschappelijke inpassing is onder 3 reeds ingegaan.
 - De borging is vormgegeven door het opnemen van een voorwaardelijke verplichting in de planregels.

Overlegreactie Waterschap bij brief d.d. 15 september 2015

Met het initiatief neemt de verharding toe en vinden er wijzigingen plaats aan het watersysteem dat in beheer is bij het waterschap. Daarnaast is onduidelijk hoe het huishoudelijk afvalwater wordt behandeld en welke objecten in de invloedssfeer van de waterkering worden geplaatst.

In tegenstelling tot hetgeen is genoemd in het bestemmingsplan is geen overeenstemming met het waterschap over de consequenties van het plan op de waterhuishouding. Dit kan leiden tot hinder, wateroverlast en waterveiligheidsproblemen in binnendijks gebied.

Het waterschap heeft de initiatiefnemer (via zijn adviseur) vragen gesteld over de vernieuwing van het watersysteem, compensatie voor toename verharding, afvoer van huishoudelijk afvalwater en te plaatsen objecten in de invloedssfeer van de waterkering. Tot op heden heeft het waterschap onvoldoende zicht op de consequenties van het plan voor de waterhuishouding en de waterveiligheid. Voor aanpassingen van het watersysteem en objecten in de invloedssfeer van de waterkering is een watervergunning nodig.

beantwoording:

De gevolgen voor het watersysteem en alle andere waterzaken zijn inmiddels met het waterschap besproken. Er is op 24 april 2016 een watertoets opgesteld.

Uit de verschillende overleggen blijkt dat het waterschap kan instemmen met de plannen.

Inspraakreacties

Het voorontwerpbestemmingsplan Recreatiepark Wulpdal heeft op grond van de Inspraakverordening van de gemeente Tholen van 24 juli t/m 4 september 2015 ter visie gelegen. In deze periode is een informatiebijeenkomst georganiseerd in het Raedthuys te Sint Maartensdijk. Er zijn zes inspraakreacties ingekomen.

Op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens is het niet toegestaan om persoonsgegevens (zogenaamde NAW-gegevens: naam, adres en woonplaats) van natuurlijke personen te verwerken zonder bijvoorbeeld een wettelijke grondslag, dringende noodzaak of toestemming van de betreffende personen. In de voorliggende paragraaf wordt hieraan voldaan door de insprekers / indieners van zienswijzen niet bij name te noemen.

Inspraakreacties 1 en 2 (zijn gelijkkluidend), bij mailberichten d.d. 26 juli 2015

Insprekers eisen dat de Hartogsweg verkeersluw wordt gemaakt; men vreest dat Wulpdal nog meer verkeersdruk brengt.

beantwoording:

De wegen in het buitengebied zijn in eigendom en beheer bij waterschap Scheldestromen. Het waterschap heeft een prognose opgesteld over de gevolgen van deze ontwikkeling voor de verkeersintensiteit op de huidige wegen (dus zónder nieuwe ontsluitingsweg). Deze prognose maakt onderdeel uit van de bijlagen op de toelichting op het voorontwerpbestemmingsplan. Er is onderzoek gedaan naar de huidige en toekomstige verkeersintensiteit op de Gorishoeksedijk, Havenweg en Hartogsweg. Tevens is gekeken naar de capaciteit van de betreffende wegen. Het waterschap concludeert dat over het algemeen de bestaande wegen geschikt zijn om het extra autoverkeer na realisatie van Recreatiepark Wulpdal af te wikkelen. De uitzondering is een gedeelte van de Gorishoeksedijk (vanaf de Hartogsweg richting het geplande recreatiepark). Op dit gedeelte van de Gorishoeksedijk zal de capaciteit verhoogd moeten worden door deze te

verbreden.

Enkele bewoners zien graag dat de Hartogsweg uitsluitend toegankelijk wordt gemaakt voor bestemmings- en landbouwverkeer, vanwege de verkeersoverlast die er nu al wordt ervaren en die verder toe zal nemen als gevolg van de realisering van een recreatiepark. Het college van burgemeester en wethouders kan hier geen beslissing over nemen. Zoals uit de berekening blijkt, is de Hartogsweg qua capaciteit geschikt om het extra autoverkeer af te wikkelen. Eventuele maatregelen in het kader van verkeersveiligheid zal het waterschap als wegbeheerder moeten overwegen.

Inspraakreactie 3 bij brief van 7 augustus 2015

1. Inspreker vreest overlast van het verzamelgebouw en parkeerterrein en verzoekt en andere locatie te kiezen
2. Inspreker is bevreesd voor bouwverkeer (o.a. geluid en trilling)
3. De woning van inspreker is in het geldende bestemmingsplan Buitengebied 'wegbestemd'; verzoek is om die woning nu positief te bestemmen

beantwoording:

1. Er is overleg geweest met inspreker over verschuiving c.q. andere situering; het bestemmingsplan is flexibel en maakt verschuiving mogelijk. Uiteraard moet worden voldaan aan geldende regelgeving, zoals het Activiteitenbesluit.
2. Mede naar aanleiding van deze inspraakreactie is besloten de eerdere afrit te gaan gebruiken als toegang/uitgang naar het park. Ook het bouwverkeer kan via die afrit. Voorts is het gebruikelijk dat vooraf een inspectie van aangrenzende panden plaats vindt.
3. De gemeente onderzoekt de mogelijkheid hiertoe, o.a. in overleg met het waterschap. In verband met de gewenste voortgang van het recreatiepark is het ontwerpbestemmingsplan niet uitgebreid met de locatie van de woning. Zo nodig kan dit alsnog bij de vaststelling van het bestemmingsplan.

Met inspreker zijn inmiddels afspraken gemaakt.

Inspraakreactie 4 bij brief van 2 september 2015

1. Doordat De Pluimpot niet doorgaat komt er geen nieuwe ontsluitingsweg en dus meer verkeer op Gorishoeksedijk
2. Er is leegstand bij bestaande recreatiebedrijven en door het aanbod van dit plan wordt afstand tussen vraag en aanbod alleen maar groter

beantwoording:

1. Er is een rechtsgeldig bestemmingsplan voor De Pluimpot en daarin staat de toekomst van dit gebied, inclusief een nieuwe ontsluitingsweg beschreven. Bij de opzet van Wulpdal en tijdens de overleggen met gemeente en waterschap daarover, is het bestemmingsplan voor De Pluimpot als een gegeven gehanteerd en in geconcludeerd dat daarvan dient te worden uitgegaan. Andersom gezegd: het kan moeilijk worden genegeerd.
2. Op verzoek van de provincie Zeeland is nader onderzoek gedaan naar de behoefte en het DNA van Tholen. In nauwe samenwerking met de Gemeente Tholen heeft dit geresulteerd in een aanvullend rapport. Dit rapport is inmiddels door de gemeente Tholen met de provincie kort gesloten met als resultaat een positieve grondhouding van de provincie.

Met inspreker zijn inmiddels afspraken gemaakt.

Inspraakreactie 5 bij brief van 3 september 2015

1. Het verkeer in de Scherpenissepolder wordt te druk en het niet aanpassen van toegangswegen kan hinder opleveren voor de groter worden landbouwmachines
2. Inspreker wil een onderhoudsstrook en geen hinder op zijn aangrenzende landbouwperceel

beantwoording:

1. Het verkeer voor Wulpdal komt en gaat via de Gorishoeksedijk. De landbouwwegen in de Scherpenissepolder zijn hiervoor niet bedoeld.
2. in de opzet van het plan wordt rekening gehouden met het aangrenzende landbouwperceel, zoals bijvoorbeeld blijkt uit de afstand van de recreatiewoningen in verband met de spuitstrook. Ook voor onderhoud zullen maatregelen worden genomen om dat zo te laten verlopen dat er geen overlast voor de naastliggende landbouwgronden plaatsvindt.

Met inspreker zijn inmiddels afspraken gemaakt.

Inspiraakreactie 6 bij ongedateerde brief

1. De ruimtelijke invulling van het park valt niet goed in te schatten. Zo wordt ook opgehouden welk type huisjes geplaatst zullen worden: dit kunnen 4- tot 12-persoonshuisjes zijn. Het mag duidelijk zijn dat een invulling met 165 12-persoonshuisjes er anders uitziet dan 165 4-persoonshuisjes. Dit zal ook gevolgen hebben voor de ruimtelijke kwaliteit en openheid van het gebied.
2. Verevening op het park is toegestaan, maar ook hiervan zien wij graag een nadere toelichting. Er wordt in het geheel niet toegelicht welke vereveningsverplichting er is, hoe deze vorm krijgt op het park en hoe zich dit verhoudt tot de reguliere verplichting tot landschappelijke inpassing (die niet meegeteld mag worden als verevening).
3. Er wordt in het bestemmingsplan uitgegaan van een geringe groei van het aantal bungalowvakanties tot 2020 (pagina 9 bestemmingsplan). Dit uitgangspunt is gebaseerd op de Toekomstvisie Nederlandse Vakantiemarkt 2020. Recentelijk is echter het Onderzoek Vitaliteit Verblijfsrecreatie Zeeland (ZKA 2015) gepubliceerd, waarin juist voorspeld wordt dat in 2020 voor bijna 1400 recreatiewoningen in Zeeland geen toeristisch recreatieve markt meer is. Dit rapport is van recentere datum en specifiek voor Zeeland. Wij zien daarom graag een scherpere toepassing van de Ladder voor Duurzame Verstedelijking.
4. De duurzaamheidsparagraaf (pagina 18) kan veel scherper. Een park dat gebouwd wordt voor de komende decennia zou naar onze mening ook moeten voldoen aan de duurzaamheidseisen van de toekomst. Door toepassing van de modernste duurzame technieken (denk alleen al aan verplichte LED verlichting op het hele park, gebruik van aardwarmte, zonneboilers, groene daken, zonnepanelen) kan een nieuw park nu al voorbereid worden op de toekomst.
5. Opmerkingen /aanvullingen op natuurwaardenonderzoek:
 - 5a Het natuurwaardenonderzoek is mede gebaseerd op een veldbezoek. Dit bezoek vond plaats op 10 februari bij een temperatuur van 5,1 graden. Dit is een ongelukkige datum om natuurwaarden van een gebied te bepalen. Het lijkt inderdaad niet voor de hand te liggen dat bijvoorbeeld beschermde vaatplanten gevonden kunnen worden in het plangebied, maar om die aanwezigheid uit te sluiten op basis van een bezoek in de winter (pagina 16 natuuronderzoek), is niet logisch. Een aanvullende veldinventarisatie in het groei-en broedseizoen is wenselijk.
 - 5b. Over de mogelijke vestiging van de Kleine Plevier wordt geschreven dat gewacht moet worden met de werkzaamheden, totdat de eieren zijn uitgekomen (pagina 20). Het lijkt ons dat dit een schrijffout is, omdat het gaat om het moment totdat de jongen zijn uitgevlogen.
 - 5c. Er wordt terecht geadviseerd om de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats te laten vinden (pagina 37). De aanbevolen periode is van half maart tot half september. Ons advies is om de begindatum iets vroeger te stellen. Ten eerste is het onmogelijk om een begindatum te bepalen voor de broedperiode van vogels. Soms beginnen vogels al veel vroeger. Ten tweede inspecteren vogels voorafgaand aan de broedperiode het potentiële broedgebied op geschiktheid. Als op dat moment lawaaiërende werkzaamheden bezig zijn, zullen zij het gebied links laten liggen. Gezien de nabijheid van Natura 2000-gebied, adviseren wij 1 maart aan te houden als begindatum van de rustperiode.
 - 5d. Bij het berekenen van de stikstofdepositie is uitsluitend gekeken naar de verwachte verkeersgeneratie (pagina 32). Hierbij wordt dus geen rekening gehouden met stikstofuitstoot tijdens de aanlegwerkzaamheden en de gebruiksfase. Gelieve de stikstofberekening volledig te maken. Het feit dat de inrichting en de aantallen bezoekers nog niet bekend waren ten tijde van de toetsing is geen excuus voor een onvolledige toetsing. Dan dient er uitgegaan te worden van de maximale planologische mogelijkheden.
 - 5e. Bovendien wordt in de toets uitgegaan van een verkeersgeneratie bij een bezettingsgraad van 80% (pagina 42). Dit mag niet. Er dient altijd uitgegaan te worden van de maximale planologische mogelijkheden. Dezelfde bezettingsgraad wordt ook gehanteerd inzake het aantal recreanten in de Natura 2000-gebieden (pagina 44) en cumulatieve effecten (pagina

57).

- 5f. De berekening van het aantal bezoekers van het Nationaal Park Oosterschelde volstaat niet. Omdat werkelijke bezoekersaantallen niet bekend zijn, wordt uitgegaan van het gemiddeld aantal bezoekers per jaar per nationaal park (pagina 44). Dit is naar onze mening te onzorgvuldig. De Oosterschelde is als nationaal park moeilijk vergelijkbaar met andere parken als de Hoge Veluwe, Drentsche Aa, of de Weerribben. De Oosterschelde is weliswaar het grootste nationale park van Nederland, maar ook het park met de grootste oppervlakte water. Het aantal bezoekers per oppervlaktemaat kan dus weleens heel anders liggen.
- 5g. De conclusie dat er geen sprake is van significant nadelige effecten door verstoring door meer bezoekers wordt naar onze mening te makkelijk getrokken. Voor de soorten Strandplevier, Bontbekplevier en Kluut geldt dat onvoldoende rust een belangrijke oorzaak is van de niet behaalde instandhoudingsdoelstellingen (zie ook tabel 6.8 in het natuurwaardenonderzoek). De oorzaken van de achteruitgang van Zwarte Ruiter, Bergeend, Brilduiker, Meerkoet, Pijlstaart en Slobeend zijn onbekend, waardoor deze soorten met de grootst mogelijke voorzorg behandeld zullen moeten worden. Toch worden significant nadelige effecten niet verwacht op basis van twee argumenten:
- a) de voornaamste broedgebieden zijn beperkt toegankelijke natuurgebieden en
 - b) er wordt uitgegaan van opgetreden gewenning door reeds aanwezige verstoring. Dit vinden wij geen waterdichte motivering.
- o Ten eerste broedt volgens de aangehaalde cijfers in het natuurwaardenonderzoek een groot aantal vogels ook buiten de beperkt toegankelijke gebieden (47% van de Kluten broedt buiten de natuurontwikkelingsgebieden, zie pagina 50). Waar deze vogels verblijven wordt echter verder niet duidelijk gemaakt. Op basis van gegevens van Waarneming.nl (een magere onderbouwing, aangezien hier geen sprake is van systematische inventarisaties) wordt schijnbaar geconcludeerd dat buiten de beperkt toegankelijke natuurontwikkelingsgebieden vrijwel niet gebroed wordt.
- o Terwijl voor verschillende soorten wordt verklaard dat onvoldoende rust een voorname oorzaak is van het niet behalen van de instandhoudingsdoelstellingen (zie boven), wordt tegelijkertijd een beroep gedaan op gewenning om negatieve effecten uit te sluiten (zie bijvoorbeeld beoordelingen Bontbekplevier en Kluut, pagina's 50 -53). Dat is zonder meer tegenstrijdig. Als vogels zo makkelijk wennen aan menselijke aanwezigheid, zou onvoldoende rust nooit een reden zijn voor het niet behalen van de instandhoudingsdoelstellingen. Gewenning is ook geen argument om onbeperkte uitbreiding van recreatie toe te staan. Er zit zeker een bovengrens aan de hoeveelheid recreatie die een soort kan verdragen. Op dit vlak vragen wij een betere onderbouwing, ook in cumulatie met andere ontwikkelingen.
- 5h. Tot slot zal een toename van recreanten ook zorgen voor een toename van overtredingen van de beperkte toegankelijkheid. Is de handhaving toegerust op deze toename van bezoekers (57.158 bezoekers per jaar volgens berekening op pagina 44)? Als slechts één procent van de bezoekers zich niet aan het toegangsverbod houdt dat geldt in deze gebieden, leidt dit immers al tot 571 extra overtredingen per jaar. Graag zien wij het definitieve bestemmingsplan op deze punten verduidelijkt of aangescherpt.

beantwoording:

1. het bestemmingsplan kent regels over het aantal verschillende woningen en daarbij behorende max. oppervlakten. 165 - 12 persoonshuisjes kan dus niet. Ook zijn maximum oppervlakten opgenomen voor voorzieningen. In de planregels is inmiddels een zogenaamde voorwaardelijke verplichting opgenomen; daarin is de inrichting van het park opgenomen.
2. Verevening vindt o.a. op het park plaats door middel van veel extra water en door de wijze van inpassing in het landschap. Daarnaast voorstellen voor recreatieve voorzieningen net buiten park. Gemeente en initiatiefnemers leggen definitieve afspraken vast in overeenkomst. Afstemming met provincie heeft plaatsgevonden. De toelichting is hierop aangepast.
3. Op verzoek van de provincie Zeeland is nader onderzoek gedaan naar de behoefte en het DNA van Tholen. In nauwe samenwerking met de Gemeente Tholen heeft dit geresulteerd in een aanvullend rapport. Dit rapport is inmiddels door de gemeente Tholen met de provincie kort gesloten met als resultaat een positieve grondhouding van de provincie.
4. Recreatiepark Wulpdal zal het Greenkey label op zijn park als keurmerk gaan voeren.

Greenkey is hét keurmerk voor duurzame toeristische accommodaties. De huizen op Wulpdal zullen een betere energieprestatienorm krijgen dan op dit moment wettelijk vereist. Dit doen wij door diverse energiebesparende maatregelen toe te passen zoals het verwarmen van de vakantiewoningen met een luchtwarmtepomp, waardoor we de woningen volledig zonder gasbehoefte kunnen realiseren. Duurzaamheid ook door het gebruik van LED verlichting, gescheiden afvalverwerking en milieuvriendelijke onkruidbestrijding. Ook komen er natuurvriendelijke oevers langs het water. Het centrumgebouw wordt voorzien van zonne-energie.

- 5a. Tijdens een veldbezoek zoals dat voor het recreatiepark Wulpdal is uitgevoerd, wordt ook gekeken naar de geschiktheid van een plangebied als biotoop voor beschermde vaatplanten. Op deze manier kan de aanwezigheid van beschermde vaatplanten ook voorafgaand of na de bloeiperiode van de betreffende planten met voldoende zekerheid uitgesloten worden. Aangezien het plangebied op 10 februari bestond uit bemeste akkers met (geogoste) teelten van uien en wintertarwe, werd het niet geschikt geacht als groeiplaats voor beschermde vaatplanten. Het merendeel van de beschermde vaatplanten (tabel 2 en 3 Flora- en faunawet) heeft namelijk voedselarme omstandigheden nodig. In theorie zouden er beschermde vaatplanten uit tabel 1 van de Flora- en faunawet aanwezig kunnen zijn, maar voor deze planten geldt een vrijstelling en hoeven geen maatregelen genomen te worden.
- 5b. Er is geen schrijffout gemaakt. De Kleine plevier is een zogenaamde nestvlieder. Dit betekent dat de jongen vrijwel meteen nadat ze uit het ei gekomen zijn, kunnen lopen en het nest verlaten. In dit geval komen "nadat de jongen het nest verlaten hebben" en "nadat de eieren uitgekomen zijn" dus op hetzelfde moment neer.
- 5c. De broedtijd van vogels is inderdaad een theoretisch gegeven en in de praktijk kan deze periode eerder beginnen en/of langer duren. Er bestaan ook verschillen tussen gemeenten en instellingen in de periode die aangehouden wordt als broedseizoen. Het NWC houdt standaard half maart aan als begin van deze rustperiode, maar kan zich ook vinden in het voorstel om voor de begindatum van het broedseizoen 1 maart aan te houden. De Flora- en faunawet voorziet echter ook in het ongeschikt maken/houden van gebieden zodat voorkomen wordt dat er vogels gaan broeden. Er kan daarom besloten worden om een dergelijke "broedvogelpreventie" uit te laten voeren, zodat de werkzaamheden ook tijdens de broedperiode uitgevoerd kunnen worden.
- 5d. Er is ten tijde van het opstellen van de habitattoets contact opgenomen met medewerkers van Aerius, het programma waarmee de stikstofberekeningen gemaakt zijn. Inmiddels is dat programma verder ontwikkeld en is in het aangepaste rapport een nieuwe berekening opgesteld.
- 5e. Er is aanvankelijk uitgegaan van een bezettingsgraad van 80% omdat uit onderzoek blijkt dat recreatieparken zoals Wulpdal nooit volledig bezet zijn. Inmiddels is gebleken dat die 80 % aan de hoge kant is als we de volgende cijfers bezien:
- De cijfers voor logiesaccommodaties/overnachtingen zijn van Jan 2015 t/m Jan 2016 gemiddeld 40 % (Bron CBS)
 - Bezetting van ketengebonden parken ligt hoger dan gemiddeld (Bron ZKA 47%, vs. 30% in Zeeland gemiddeld)
 - Rekening houdend dat deze ontwikkeling een recreatiepark betreft gaan we uit van 47% = 488 personen
 - Bezetting campings in Zeeland bijna 40% (Bron ZKA)
- 5f. Het aantal bezoekers in de Oosterschelde kan inderdaad in de praktijk anders liggen. Dit aantal zou niet alleen hoger kunnen zijn, maar ook lager kunnen uitvallen dan het gemiddelde aantal bezoekers per jaar per nationaal park. Om deze reden is gekozen om met een gemiddelde te werken. Het blijft een feit dat er onvoldoende gegevens beschikbaar zijn om tot een nauwkeurig aantal bezoekers te komen.
- 5g. Ook hier speelt gebrek aan voldoende en betrouwbare (onderzoek)gegevens een rol. Voor veel soorten is onbekend hoe ze reageren op storingsfactoren en welke gevolgen dit kan hebben. Zoals inspreker ook aangeeft, zit er een bovengrens aan de hoeveelheid recreatie die een soort kan verdragen. Het is echter voor vrijwel geen enkele soort bekend wat deze bovengrens is. Daarom is het erg lastig om te bepalen hoeveel recreanten een natuurgebied mogen/kunnen bezoeken zonder nadelige

effecten te veroorzaken. Tegelijkertijd is het hierdoor ook vrijwel onmogelijk om te bewijzen dat soorten wel significant nadelige gevolgen ondervinden als gevolg van een bepaalde toename in het aantal recreanten binnen een natuurgebied. De indeling van de Oosterschelde in rustgebieden speciaal voor vogels (waar recreanten niet toegestaan worden) en gebieden waar wel recreanten mogen komen, is bedoeld om dit probleem te ondervangen. Verder is het argument van gewenning gebaseerd op onderzoek van Bureau Waardenburg naar de verstoringgevoeligheid van vogels. Dit onderzoek stelt onder andere: "gewenning lijkt ook voor te komen bij soorten die in drukbezochte gebieden kortere opvlieg-afstanden vertonen dan in rustige gebieden, zowel in het broedseizoen als daarbuiten." Hieruit kan opgemaakt worden dat in de Oosterschelde ook gewenning op kan treden bij soorten die hier broeden. Verder stelt het rapport: "in gebieden waar een bepaalde verstoringbron geen werkelijke dreiging vormt en daarnaast ook voorspelbaar is, is het mogelijk dat vogels steeds minder reageren op de verstoringbron." Recreatie vormt geen werkelijke dreiging en is voorspelbaar (tussen bepaalde uren en in bepaalde gebieden) waardoor daadwerkelijk gewenning kan optreden bij vogels die in de Oosterschelde broeden/foerageren. Omdat ook hier niet bewezen kan worden dat er geen gewenning optreedt en er wel significant nadelige effecten zullen optreden, zijn de bevindingen uit het onderzoek van Bureau Waardenburg aangehouden.

- 5h. Bij toename van activiteiten, waaronder ook het organiseren van evenementen, is veelal als vanzelfsprekend sprake van een toename van gebruikers/bezoekers. Doordat er meer gebruikers/bezoekers zijn is in theorie de kans op het overtreden van welke regels dan ook groter. Die toename aan gebruikers/bezoekers levert echter ook positieve effecten op. Het bevoegd gezag weegt dergelijke voor- en nadelen. Wanneer de nadelen de overhand gaan krijgen c.q. dusdanig van aard zijn dat moet worden opgetreden, zal dit plaatsvinden. Het gaat voor nu te ver om de rekensom te maken zoals inspreker dat doet en op grond daarvan bijvoorbeeld te concluderen dat het aantal handhavers moet worden uitgebreid.

Met deze inspreker heeft overleg plaatsgevonden en is de beantwoording nader toegelicht.